Súd:	Okresný súd Bratislava II
Spisová značka:	19C/412/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1215224354
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Katarína Fakanová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA2:2019:1215224354.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave, pred sudkyňou JUDr. Katarínou Fakanovou, v právnej veci žalobcu v 1. rade T. L., B.. XX.XX.XXXX, X. W. - W., T. XXX/XX, v 2. rade L. L., B.. XX.XX.XXXX, X. T. XXX/XX, W. - W., obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s.r.o., Mnoheľova 830/15, Poprad, proti žalovanému: BÖGL a KRÝSL, k.s., so sídlom Reinerova 1051/2A, Hlubočepy, Praha 5, Česká republika, IČO 26 374 919, konajúca prostredníctvom BÖGL a KRÝSL, k.s., - pobočka, so sídlom Seberíniho 1, Bratislava, IČO 42 027 101, právne zastúpený advokátom JUDr. Radek Ondruš, AK Bubeníčkova 502/42, Brno, Česká republika, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v I. rade istinu v sume 11.000,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v II. rade istinu v sume 11.000,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok v sume 660,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v I. a II. rade spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 22% tak, ako budú vyčíslené samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 26.10.2015, sa domáhali žalobcovia v 1. a 2. rade vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 50.000,- €, žalobcovi v 2. rade sumu 50.000,- € titulom zásahu žalovaného do osobnostných práv žalobcov chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v dôsledku porušenia právnych povinností žalovaného, ktorý je zodpovedný za úmrtie N. L., ktorý bol synom žalobkyne v 1.rade a bratom žalobcu v 2.rade. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 02.11.2012 v čase okolo 14.30 hod. v katastri obce Iliašovce nad bezmenným potokom v okrese Spišská Nová Ves na stavebnom objekte SO 206 na moste vo výstavbe na stavebnom úseku diaľnice Jánovce - Jablonov, došlo k zborteniu nosnej konštrukcie II. etapy výstavby mosta, v dôsledku čoho došlo k usmrteniu štyroch pracovníkov stavebných spoločností, ktorí sa v tom čase na stavbe nachádzali a k zraneniam u ďalších jedenástich pracovníkov. Jedným z pracovníkov spoločnosti MOLUB spol. s r.o., na základe pracovnej zmluvy zo dňa 04.07.2012, ktorý prišiel o život pri tejto tragédii bol aj N. L., B..XX.XX.XXXX, syn žalobkyne v 1.rade a brat žalobcu v 2.rade. Pán N. L. utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, v dôsledku čoho skonal dňa 02.11.2012 na mieste udalosti vo veku 29 rokov. Stavbu „DI Jánovce - Jablonov, I. úsek“ si objednala na

základe Zmluvy o dielo zo dňa 16.06.2011 Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Bratislava u zhotoviteľa Združenie Jánovce - Jablonov, ktorého vedúcim členom združenia je VÁHOSTAV SK, a.s., Žilina, a členom združenia BÖGL a KRÝSL, k.s., Praha - Zbraslav, ČR, podnikajúca v slovenskej republike prostredníctvom zahraničnej organizačnej zložky, ktorou je žalovaný. Na základe Zmluvy o združení zo dňa 19.04.2011 uzavretej medzi VÁHOSTAV - SK, a.s. a BÖGL a KRÝSL, k.s. sa účastníci združenia dohodli na účele združenia, ktorý je presne definovaný v článku II. zmluvy. V zmysle článku IV, ods. 2 Zmluvy o združení „Zodpovednosť účastníkov združenia" je každý účastník združenia zodpovedný voči ostatným účastníkom združenia za riadne splnenie svojho podielu na činnosti združenia dohodnutého v tejto zmluve o združení a jej dodatkoch, najmä svojho podielu na zhotovení stavby v súlade so zmluvou o dielo uzavretou s obstarávateľom. V zmysle Dodatku č. 1 k Zmluve o združení zo dňa 22.08.2011, článok IV., ods. 2: „Jednotliví účastníci združenia budú vykonávať stavebné práce v súlade so zmluvou o dielo na pridelenej časti samostatne, na vlastné náklady a na vlastnú zodpovednosť voči ostatným účastníkom združenia. Každý účastník si pre svoju časť stavby zabezpečí všetky potrebné veci - materiály, výrobky, poddodávky, stavebné stroje a zariadenia, dopravu, energie, pracovníkov, zariadenie staveniska, dodržanie kvality a parametrov stavebných prác, skúšky kvality a funkčnosti, doklady o zhotovenej príslušnej časti stavby a pod., ak sa osobitne, pre konkrétne prípady nedohodnú účastníci združenia inak." Prílohou č.2 Dodatku č. 1 k Zmluve o združení je Rozdelenie rozsahu stavebných prác medzi účastníkov združenia. Podľa tohto dokumentu je pod číslom stavby 206-00 uvedený úsek „Most na diaľnici nad Bezmenným potokom v km 5,438 Dl". Zároveň je za túto časť stavby, na ktorej došlo ku tragédii dňa 02.11.2012, ako zodpovedný subjekt za stavebné práce uvedený žalovaný. Súčasne uviedol, že žalovaný pri plnení povinnosti podľa Zmluvy o dielo a Zmluvy o združení ďalej uzavrel subdodávateľskú zmluvu o dielo dňa 31.05.2012 so spoločnosťou SEMOS spol. s r.o., Prešov, predmetom ktorej bola realizácia prác na akcii „D1 Jánovce - Jablonov, I. úsek, km 4,200 - 7.500 SO 206 - Most na diaľnici nad Bezmenným potokom v km 5,438 Dl v zmysle dohodnutých podmienok. Spoločnosť SEMOS, spol. s.r.o. si zabezpečila subdodávateľský na rovnaký predmet zmluvy v časti zhotovenia a montáže podpornej skruže a kompletnej projektovej dokumentácie vrátane statického posúdenia dodávku od zhotoviteľa Skruže WEISE SK, k.s., Poprad. Po udalosti bolo začaté dňa 02.11.2012 trestné stíhanie vo veci všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 4 Trestného zákona, v rámci ktorého bol pribratý znalec Ústav súdneho inžinierstva žilinskej univerzity v Žiline, ktorého úlohou bolo okrem podrobnej analýzy vyšetrovanej udalosti vyjadriť sa v znaleckom posudku k príčinám zrútenia podpornej konštrukcie v 2.poli budovaného mostného objektu SO 206-ľavý most „Most na diaľnici Dl nad bezmenným potokom v km 5,438 Dl" na stavbe: Diaľnica D1 Jánovce - Jablonov I. úsek dňa 02.11.2012. Podľa záveru znaleckého posudku bolo „primárnou príčinou zrútenia podpornej konštrukcie v 2.poli budovaného mostného objektu SO 206 - ľavý most dňa 02.11.2012 nedostatočné vzájomné stuženie podporných konštrukcií v osiach 7 a 8 (pri podpere č. 3) v pozdĺžnom smere mosta", pričom bolo zistené, že projektová dokumentácia „Skruže bez debnenia a základov" stavby, technologické postupy výstavby a ostatná dokumentácia stavby mostného objektu SO 206 - ľavý most nezodpovedala príslušným platným technickým normám, právnym predpisom a obvyklej praxi z dôvodov: Návrh a posúdenie jednotlivých prvkov podpornej oceľovej konštrukcie je realizované podľa DIN noriem (nemecké normy); v popisových poliach výkresovej dokumentácie podpornej oceľovej konštrukcie nie je uvedená zodpovedná autorizovaná osoba, meno overovateľa výkresov, podpis a pečiatka schvaľujúcej autorizovanej osoby; Podporná konštrukcia v osiach 7 a 8 nebola navrhnutá v súlade splatnými technickými normami." Rovnako nezodpovedala príslušným technickým normám, právnym predpisom a obvyklej praxi podľa záverov USI ani poskytnutá projektová dokumentácia „SO 206 - založení skruže" a to z toho hľadiska, že v dokumentácii chýba výpočtové posúdenie návrhu zakladania podporných konštrukcií pre dané geologické pomery a geotechnickú kategóriu. Žalobcovia majú za to, že z uvedeného dôvodu ide o porušenie právnej (zmluvnej) povinnosti, pričom porušenia tejto povinnosti sa dopustil podzhotoviteľ - Skruže WEISE SK, k.s., pričom zhotoviteľ - žalovaný je zodpovedný za konanie alebo chyby každého podzhotoviteľa, jeho zmocnencov alebo zamestnancov, tak ako keby išlo o konanie, alebo chyby samotného zhotoviteľa.

1.1. Dôsledkom tejto tragédie sú úmrtia pracovníkov, ktorí na tejto stavbe dňa 02.11.2012 pracovali a ktorí pri zrútení budovaného mosta zahynuli alebo utrpeli zranenia. Žalovaný je v dôsledku porušenia právnych povinností zodpovedný za úmrtie pána N. L., ktorý bol synom žalobkyne v 1.rade a bratom žalobcu v 2.rade. Konanie žalovaného, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu N. L., predstavuje neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v platnom znení. Majú za to, že nie je rozhodujúce, či žalovaný zasiahol do osobnostných práv žalobcov úmyselne, alebo z nedbanlivosti, pretože v danom prípade sa jedná o objektívnu zodpovednosť a teda

rozhodujúce je, že reálne došlo k zásahu do týchto práv žalobcov. Zásah žalovaného do osobnostných práv žalobcov mal u nich za následok vzniku ujmy v morálnej oblasti, ktorú vzhľadom na jej povahu možno považovať za ujmu nemajetkovú. V danom prípade na strane žalobcov vyvolalo konanie žalovaného neoprávnený zásah do ich osobnostných práv a z hľadiska rozsahu tento zásah možno považovať za ujmu nemajetkovú. Pri konkretizácii nemajetkovej ujmy uviedli, že neoprávnený zásah do ich práv vyvolal z hľadiska rozsahu a trvania dlhotrvajúcu a rozsiahlu morálnu a citovú a ujmu. Nebohý N. L. bol milovaný syn a brat, neuveriteľne šikovný a zručný, pre matku bol nesmiernou oporou v živote, lebo si dlhodobo nemohla nájsť prácu a syn jej vo veľkom pomáhal ako finančne, tak aj osobnou pomocou okolo domu, okolo jeho údržby, bol jej veľkou psychickou pomocou, od tragédie v Kurimanoch sa až doposiaľ lieči na depresívnu poruchu stredne ťažkého stupňa, čo má za následok aj to, že nie je schopná sa zamestnať. Žalobca v 2.rade veľmi ťažko znáša stratu staršieho brata, ktorý mu bol vzorom o to viac, lebo vyrastali bez otca a museli sa spoliehať len sa seba a matku. Veľa aktivít robili spoločne, bol medzi nimi malý vekový rozdiel, doposiaľ sa nevie vyrovnať so stratou brata, pociťuje to tak, ako by mu odišla časť tela a duše. Stratou syna a brata bola v rodine narušená prirodzená deľba povinností medzi členmi rodiny, došlo k pretrhnutiu úzkej citovej a rodinnej väzby, s ktorou sa ťažko vyrovnávajú aj s poukazom na to, ako bola táto udalosť prezentovaná v médiách. Požadovanou náhradou nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- € má byť zmiernená predovšetkým psychická ujma a trauma, ktorú žalobcovia utrpeli. Súčasne žiadali zaviazať žalovaného na náhradu trov konania.

2. Žalovaný k veci uviedol, že nesúhlasí so žalobou a ani neuznáva žalobou uplatnený nárok a žiada ho zamietnuť z niekoľkých dôvodov. Nerozporuje úmrtie N. L., syna žalobkyne a brata žalobcu, ani skutočnosť, že došlo k z rúteniu atypickej podpernej konštrukcie bednenia na diaľnici D1 nad bezmenným potokom neďaleko obce Kurimany. Zosnulý N. L. bol v dobe nešťastia zamestnancom obchodnej spoločnosti MOLUB spol. s r.o., preto v súlade s ustanovením § 94 Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení majú pozostalí žalobcovia nárok na jednorazové odškodnenie zo zákonného úrazového poistenia zosnulého N. L., ktoré plnenie plne subsumuje nárok, ktorý je uplatnený žalobou. Žalovaný uviedol, že žalobcovia sa domáhajú svojich nárokov podľa ustanovení § 420 Občianskeho zákonníka a súčasne podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný mal za to, že na prípad ochrany osobnosti nie je možné aplikovať ustanovenia zákona o zodpovednosti za škodu. Pri uplatnení žaloby však neaplikovali premlčacie lehoty spojené s nárokom na náhradu škody podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale spojené so zákonnou trojročnou premlčacou lehotou podľa § 101, čomu nasvedčujú aj zverejnené vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov v médiách (správy RTVS 1 zo dňa 29.05.2015). Žalovaný tiež namietol svoju vecnú pasívnu legitimáciu, nakoľko do osobnostných práv ani neb. N. L., ani žalobcov nezasiahol, už vôbec nie neoprávnene, preto žiadal žalobu aj z tohto dôvodu voči nemu zamietnuť. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že žalobcovia v žalobe tvrdia, že žalovaný je v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka zodpovedný za všetky dôsledky spojené so zanedbaním povinnosti pri dodržiavaní technických noriem a postupov, ktoré mali za následok zrútenie mosta na diaľnici DI, pričom neuviedli v žalobe žiadnu konkrétnu a relevantnú právnu povinnosť, ktorú mal žalovaný porušiť a v dôsledku ktorej malo dôjsť ku zrúteniu atypickej podpernej konštrukcie bednenia na diaľnici D1, ani ktoré konkrétne povinnosti pri dodržiavaní technických noriem a postupov žalovaný podľa ich názoru zanedbal, ani nešpecifikovali, z čoho tieto povinnosti mali prameniť, resp. čím boli takéto povinnosti žalovanému dané. Mal za to, že zmluvná zodpovednosť voči objednávateľovi, ani voči inému členovi združenia za následky jednania subdodávateľa rozhodne nekonštituuje žiadnu konkrétnu povinnosť dohľadu a kontroly postupu subdodávateľa pri vykonávaní diela; každý zhotoviteľ a tiež podzhotoviteľ vykonáva dielo svojim menom a na svoje nebezpečie (§ 537 ods. 1 Obchodného zákonníka a pri jeho vykonávaní postupuje samostatne a nie je pri spôsobe vykonania diela viazaný pokynmi objednávateľa (§ 537 ods. 3 Obchodného zákonníka). Žalovaný tak, ako samotní žalobcovia uviedli, zadal vykonanie relevantnej časti diela svojmu subdodávateľovi spoločnosti SEMOS, spol. s r.o. Prešov a nemal tak žiadne povinnosti pri dodržiavaní technických noriem a postupov, tieto povinnosti mala práve spoločnosť SEMOS spol. s r. o. Prešov. Žalovaný nesúhlasil tiež s tvrdením žalobcov o príčinnej súvislosti medzi zanedbaním povinnosti pri dodržiavaní technických noriem a postupov a zrútením mosta na diaľnici D1. K zrúteniu atypickej podpernej konštrukciu bednenia nedošlo v dôsledku toho, že žalovaný zanedbal povinnosť pri dodržiavaní technických noriem a postupov, nakoľko znalecký posudok č. 305/2013 vypracovaným Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline jednoznačne určil, že zrútenie atypickej podpernej konštrukcie bednenia na diaľnici D1 nad bezmenným potokom v km 5,438 bolo dôsledkom toho, že projektová dokumentácia „Skruže bez bednenia a základov“ stavby nezodpovedala príslušným technickým normám, právnym predpisom a obvyklej praxi, pričom tieto činnosti vykonala obchodná spoločnosť Skruže WEISE SK, k. s. a jej subdodávateľ C.O.

WEISE GmbH co. KG (čo do projektovej dokumentácie a statických výpočtov). Žalovaný má preto za to, že voči nemu bol uplatnený žalobný nárok v rozpore s objektívnou realitou - absenciou povinnosti žalovaného a absenciou ich porušení, absencie kauzálneho nexu medzi ich porušením a zrútením atypickej podpernej konštrukcie bednenia. Pokiaľ žalobcovia odkazujú na zmluvu medzi Národnou diaľničnou spoločnosťou a.s. a združením, ktorého členom bol aj žalovaný, má za to, že s poukazom na ustanovenie § 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka zo záväzkov voči tretím osobám sú účastníci zaviazaní spoločne a nerozdielne. Žalobné tvrdenia žalobcov však neobsahujú v tomto zmysle žiadnu ani len zmienku o solidárnej zodpovednosti žalovaného a obchodnej spoločnosti VÁHOSTAV - SK, a.s. a o voľbe žalobcov, prečo si nárok si uplatňujú len voči žalovanému.

2.1. K uplatnenej výške nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobcovia si uplatnili nemateriálnu ujmu v peniazoch a to vo výške zhodnej pre oboch žalobcov. Uvedená výška náhrady však nekorešponduje so žalobným tvrdením o individuálnych dopadoch tragickej smrti N. L. do osobnostnej sféry každého zo žalobcov keď uviedli, že došlo k pretrhnutiu prirodzenej deľby povinnosti medzi zosnulým N. L. a žalobcami ako medzi členmi rodiny a je celkom irelevantné, ako zosnulý N. L. finančne pomáhal žalobkyni v 1.rade v dobe, keď bola bez zamestnania a príjmu. Uvedené skutočnosti nedávajú podľa neho dostatočný základ pre posúdenie zhodnej výšky náhrady pre oboch žalobcov ako dôvodné. Rovnako tvrdenia žalobcov, že „vzhľadom na to, za akých okolností došlo k smrti syna a brata, ako bola udalosť prezentovaná v médiách, došlo k pretrhnutiu úzkej rodinnej väzby, s ktorou sa žalobcovia ťažko vyrovnávajú“. S poukazom na uvedené má žalovaný za to, že nenesie a nemôže niesť zodpovednosť za to, akým spôsobom média prezentujú udalosti a teda ani za následky pôsobenia médií všeobecne a voči žalobcom konkrétne. Tieto následky preto nemožno pričítať žalovanému a preto ich ani nemôže náhradou nemajetkovej ujmy reparovať. Tiež uviedol, že po tragickej udalosti postupoval vo vzťahu k verejnosti a zdeľovacím prostriedkom zdržanlivo, vo vzťahu k žalobcom citlivo a prejavil ich účasť a poskytol dobrovoľne materiálnu pomoc. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi zmluvou o dielo č. 48/PB/2012, znaleckým posudkom č. 869/2015/8301500J130, fotodokumentáciou, žiadosťou zo dňa 19.11.2012 o nesúhlas s pokračovaním činnosti spoločnosti SEMOS, spol. s.r.o. Prešov ako podzhotoviteľa na diele, listom č. 234246 staveného denníka zo dňa 29.10. - 30.10.2012, osvedčením o dedičstve sp.zn. 39D/748/2012, pracovnou zmluvou N. L. zo spoločnosťou MOLUB s.r.o., úmrtným listom N. L., rodným list N. L., rodným listom žalobcu v 2.rade L. L.Š., uznesením OR PZ v Spišskej Novej Vsi z 02.11.2012, ktorým bolo nariadené vykonanie pitvy poškodených, upovedomením o začatí trestného stíhania z 30.11.2012, darovacou zmluvou zo dňa 08.11.2012 uzavretá medzi žalovaným a žalobkyňou v I. rade na sumu 5.000,- €, vydaním súhlasu na pochovanie z 05.11.2012, darovacou zmluvou uzavretou medzi žalobkyňou v I. rade a darcom Nadácia bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu na sumu 2.000,- €, listom s vyjadrením sústrasti Ministrom práce sociálnych vecí a rodiny z 12.11.2012, nájomnou zmluvou na hrobové miesto, lekárske potvrdenie o zdravotnom stave žalobkyne v I. rade, uznesením OR PZ Spišská Nová Vec z 02.11.2012 o začatí trestného stíhania, Zmluvou o združení zo dňa 22.08.2011, potvrdením SIPO za mesiac júl 2015, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi žalobcu v II. rade za rok 2014-2015, potvrdením ÚP sociálnych vecí a rodiny o evidencii žalobcu v II. rade v zozname uchádzačov o zamestnanie, potvrdeniami SIPO za august a september 2015, výpisom zo zápisnice o výsluchu U. N.. K. J. Z. XX.XX.XXXX, U. Ľ.Í. G. Z. XX.X.XXXX, T. T. Z. XX.X.XXXX, Y.. Y. O. Z. XX.XX.XXXX, Zmluvou o dielo D1 Jánovce-Jabloňov uzavretou medzi objednávateľom Národná diaľničná spoločnosť a.s. Bratislava a zhotoviteľom Združenie Jánovce-Jabloňov zastúpeným vedúcim členom združenia Váhostav - SK a.s. Žilina a žalovaným zo dňa 16.06.2011, Zmluvou o dielo - ponukový list príloha D1, príloha b/ zábezpeky, príloha d/ osobitné zmluvné podmienky, príloha všeobecné podmienky dohody a riešenia sporov, príloha e/ všeobecné zmluvné podmienky, príloha h/ cenová časť, Výňatkom zo zadávacej dokumentácie medzi objednávateľom Národnou diaľničnou spoločnosťou a zhotoviteľom, Časťou ZP č. 305/2013 časť III., záver z 15.11.2013, článkami z webových stránok Pluska.sk, pravda.sk, výpisom z obchodného registra na žalovaného, výpisom z OR na organizačnú zložku žalovaného so sídlom v Bratislave, strany č. 119 až 195 - fotokópiami článkov z novín a časopisov týkajúce sa udalosti, Zmluva o dielo uzavretá medzi žalovaným a zhotoviteľom Semos s.r.o. Prešov zo dňa 31.5.2012, Prílohou č. 1 k zmluve bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, cenovou ponukou, sprievodným listom, výpisom z OR na firmu Semos s.r.o. Prešov, žiadosťou na udelenia povolenia na zamestnanie, ostatným obsahom spisu, a dňa 24.11.2016 vyniesol rozsudok č. k. 19C/412/2015-466, ktorým žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas odvolanie žalobcovia a žiadali ho zmeniť a ich žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo vzťahu k posúdeniu ich nároku na nemajetkovú ujmu uviedli, že jej priznanie nie je zhojením ich rán, ale len ich zmiernením. Mali za nemožné, aby žalobkyňa 1. vedela popísať, čo prežíva, preto táto neschopnosť nemôže podľa nich viesť k zamietnutiu žaloby. Uvedený názor zaujali aj vo vzťahu k žalobcovi 2. Konštatovali, že smrť blízkeho človeka je vždy závažným zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 378 ods. 1, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom uznesení č. k. 4Co/219/2017-514 zo dňa 31.05.2019 vyslovil právny názor k otázke právneho posúdenia pasívnej legitimácie žalovaného. Zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcami vyplýva, že svoj nárok voči žalovanému vyvodzovali zo zanedbania povinností pri dodržaní technických noriem, ktoré mali za následok pád mosta na diaľnici D1, v dôsledku ktorej skutočnosti došlo k úmrtiu N. L., majúc za to, že zodpovednosť na I. úsek stavby diaľnice D1 Jánovce - Jablonov nad bezmenným potokom v km 5,438 D1 je na žalovanom ako členovi združenia, ktorý stavbu relevantného mosta ďalšou zmluvou o dielo presunul na svojho subdodávateľa.

5. Z dôkazov vykonaných v konaní súd zistil, že dňa 19.04.2011 spoločnosť VÁHOSTAV - SK, a. s. a žalovaný uzavreli Zmluvu o združení za účelom prípravy a predloženia ponuky vo verejnom obstarávaní podľa oznámenia obstarávateľa Národná diaľničná spoločnosť, a. s. Bratislava a v prípade prijatia ponuky na uzavretie zmluvy o dielo na zhotovenie stavby "D1 Jánovce - Jablonov I. úsek a zhotovenie stavby v súlade s uzavretou zmluvou o dielo. Vytvorili združenie s názvom Združenie Jánovce - Jablonov a vedúcim účastníkom združenia bola určená spoločnosť VÁHOSTAV - SK, a. s. Dňa 16.6.2011 uzavrela Národná diaľničná spoločnosť, a.s. ako objednávateľ so Združením Jánovce - Jablonov ako zhotoviteľom Zmluvu o dielo s evidenčným č. zhotoviteľa ZML 1100380 na predmet obstarávania D1 Jánovce - Jablonov, I. úsek. Predmetom tejto zmluvy bolo aj zhotovenie mosta na diaľnicou nad bezmenným potokom v km 5,438 D1, číslo časti stavby 206-00. Zhotovenie mosta zabezpečoval žalovaný. Zmluvou o dielo zo dňa 31.05.2012 sa žalovaný ako objednávateľ a spoločnosť SEMOS, s. r. o. Prešov ako zhotoviteľ dohodli, že zhotoviteľ vykoná pre objednávateľa na svoj náklad a svoje riziko stavebné práce na moste na diaľnici nad bezmenným potokom v km 5,438 D1. Ďalšou zmluvou o dielo zo dňa 09.07.2012 uzavretou medzi spoločnosťou SEMOS, s. r. o. Prešov ako objednávateľom a spoločnosťou Skruže WEISE SK, k. s. ako zhotoviteľom sa zhotoviteľ zaviazal zhotoviť na svoj náklad a na svoje riziko most na diaľnici nad bezmenným potokom v km 5,438 D1. Dňa 02.11.2012 v katastri obce Iliašovce nad bezmenným potokom na stavebnom objekte SO 206 na moste vo výstavbe na stavebnom úseku diaľnice Jánovce - Jablonov došlo k zrúteniu nosnej konštrukcie II. etapy výstavby mosta, pri ktorom došlo k usmrteniu zamestnanca spoločnosti MOLUB spol. s r. o., Perín - Chym N. L., syna žalobkyne 1/ a brata žalobcu 2/. Podľa znaleckého posudku č. 305/2013 vypracovaného ÚSI Žilina príčinou zrútenia podpornej konštrukcie bola nedostatočná podperná konštrukcia a taktiež nesprávna aplikácia technických noriem a zvyklostí v súvislosti s vypracovaním statického posudku na predmetnú podpernú konštrukciu.

6. Pri skúmaní otázky pasívnej vecnej legitimácie v spore o ochranu osobnosti žalobcov odvolací súd odkázal na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.09.2013 sp. zn. 3Cdo 228/2012 (R128/2014), podľa ktorého právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby podľa ust. § 11 OZ a nasl. sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu, t. j. škodu spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného. Na základe žalobcami uvádzaných skutkových tvrdení otázku pasívnej legitimácie žalovaného je preto potrebné právne posúdiť podľa ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri jej činnosti tými, ktorých na túto činnosť použila. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú nezodpovedajú. Na základe použitia analógie podľa ust. § 853 Občianskeho zákonníka pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Zjednodušene povedané, za škodu zodpovedá stavebník bez ohľadu na to, či konkrétne stavebné práce zabezpečoval sám alebo prostredníctvom svojho zmluvného partnera. Tomuto záveru zodpovedá aj konštantná judikatúra súdov vo vzťahu k určeniu subjektu, na ktorý sa vzťahujú sankcie vyplývajúce z osobnostných nárokov fyzických osôb, podľa ktorej použitím analógie tieto sankcie postihujú samotnú právnickú osobu, ktorej sa takýto neoprávnený zásah pripočíta. (porovnaj napr.

rozsudok NS ČR sp. zn. 28Cdo 931/2002, sp. zn. 30Cdo2837/2004, sp. zn. 30Cdo2712/2005). Nárok na ochranu osobnosti fyzických osôb, ktorý je nárokom občianskoprávnym a na právne vzťahy z neho vyplývajúce je potrebná aplikácia ustanovení OZ napriek zneniu jednotlivých zmluvných dojednaní dielčich zmlúv o dielo, na základe ktorých došlo reálne k výstavbe predmetného úseku diaľnice a ktoré upravovali zmluvné práva a povinnosti medzi subjektmi týchto zmluvných vzťahov, ktorých účastníkmi však žalobcovia neboli. Pre účely posúdenia pasívnej legitimácie v danom spore nie je možná ani aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka o zodpovednosti za škodu podľa zmlúv o dielo, ktoré na vec aplikoval súd prvej inštancie, keďže táto právna úprava sa vzťahuje k obchodnoprávnym vzťahom vzniknutým v rámci podnikateľskej činnosti účastníkov týchto zmluvných vzťahov. Predmetom posudzovaného konania však nie sú práva alebo povinnosti vyplývajúce z obchodnoprávneho vzťahu právnických osôb dotknutých relevantnými zmluvami o dielo v rámci podnikateľskej činnosti týmito zmluvami dotknutých subjektov a žalobcovia pri uplatňovaní svojho práva na ochranu osobnosti neboli povinní skúmať zmluvné vzťahy jednotlivých subdodávateľov stavby, na ktorej došlo k úmrtiu ich blízkej osoby, keď pre posúdenie pasívnej vecnej legitimácie v spore na ochranu osobnosti bolo rozhodujúce zistenie, že zhotoviteľom stavby bolo Združenie Jánovce - Jablonov, ktorého členom podľa Zmluvy o združení je žalovaný, keď skutočnosť, že svoje zmluvné povinnosti previedol ďalšou zmluvou o dielo na subdodávateľský subjekt odvolací súd vyhodnotil v danej veci za irelevantnú.

7. Podľa ust. § 829 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka niekoľko osôb sa môže združiť, aby sa spoločne pričinili o dosiahnutie dojednaného účelu. Združenia nemajú spôsobilosť na práva a povinnosti.

8. Podľa ust. § 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka zo záväzkov voči tretím osobám sú účastníci združenia zaviazaní spoločne a nerozdielne.

9. V zmysle uvedeného preto odvolací súd ustálil, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v konaní na ochranu osobnosti žalobcov, keďže z vykonaného dokazovania je jednoznačne ustálené, že ako člen Združenia Jánovce - Jablonov bol objednávateľom diela, na ktorom došlo k smrti N. L.. Irelevantná je i absencia trestnoprávnej zodpovednosti žalovaného v danej veci. Tiež je potrebné zdôrazniť, že občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na princípe zodpovednosti objektívnej, čo znamená, že na jej vznik nie je potrebné zavinenie toho, kto zásah spôsobil. Je teda irelevantné, či pôvodca zásahu bol alebo nebol si vedomý protiprávnosti zásahu, rozhodujúci je len výsledok takéhoto konania. Ide tu o zodpovednosť za výsledok.

10. K otázke preukázania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov v peniazoch odvolací súd vyslovil právny názor, že podľa § 11 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, keď rešpektovanie súkromného a tým aj rodinného života musí zahrňovať aj právo na celoživotné vytváranie a rozvíjanie vzťahov s týmito blízkymi príbuznými nielen v prípade ekonomickej odkázanosti v rámci rodinných vzťahov, ale aj právo na rozvíjanie blízkych príbuzenských vzťahov v rovine spoločenskej a emočnej, a to aj s ďalším pokolením vzniknutým v rámci rodiny. Uvedené vzťahy sú rozhodne súčasťou osobnostných práv fyzickej osoby, nakoľko napĺňajú jej vlastnú osobnosť. Odvolací súd dospel k jednoznačnému názoru, že v danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je rodinný život v najširšom zmysle tohto pojmu, keď už aj z objektívneho hľadiska je strata jedného z najbližších členov spoločenstva, ktorým je rodina, celkom neodčiniteľnou a doživotnou ujmou, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny. V danom prípade prostriedkami súdnej ochrany žalobcov nie sú právne možnosti podľa § 13, ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nie je možné upustiť od neoprávneného zásahu do ich práva na ochranu osobnosti, nemožno sa domáhať odstránenia následkov tohto zásahu a morálne zadosťučinenie nie je schopné sanácie ich porušených osobnostných práv. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade samotné konštatovanie porušenia ich práv ako forma zadosťučinenia postačujúce nemôže byť a existencia základu nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13, ods. 2 Občianskeho zákonníka je u žalobcov daná. Porušenie práva na súkromie sa odlišuje od prípadov neoprávneného zásahu do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, kedy musí dôjsť k ich zníženiu v značnej miere, pri zásahu do práva na súkromie difamačný následok však podmienkou nie je, v tomto prípade nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie vážnosti a dôstojnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Difamačné následky sú v zákonnom ustanovení uvedené

len demonštratívne. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy je len existencia závažnej ujmy vzhľadom na okolnosti, za ktorých k zásahu došlo, na intenzitu zásahu, jeho trvanie a dopad a dôsledky. Ujmu žalobcov odvolací súd vyhodnotil za značnú, a to nie pre ich subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, že predmetnú ujmu v danom čase a mieste by tak vnímala každá fyzická osoba. V predmetnej veci došlo k strate najbližšieho člena rodiny, s ktorou žalobcovia viedli spoločnú domácnosť, syn a brat bol v mladom veku, žalobcom pomáhal a celý život mal pred sebou, čo sú pre žalobcov skutočnosti o to viac traumatizujúce a šokujúce. Dôvody pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú v ust. § 13 ods. 2 OZ uvedené len demonštratívne, preto žalobcovia neboli pre účely priznania peňažnej náhrady povinní preukazovať naplnenie niektorého z týchto demonštratívne vymedzených prípadov skutkovej podstaty tejto právnej normy.

11. Ohľadom výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch odvolací súd dal do pozornosti, že ujmou spôsobenou usmrtením blízkej osoby nie je ujma na živote a zdraví priameho poškodeného (B. N. L.), ale ujma na súkromnom a rodinnom živote blízkych osôb. Preto náhradu takejto ujmy nemožno považovať za vyjadrenie hodnoty ľudského života. Výška náhrady tejto nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom pre určenie jej výšky sú v ust. § 13 ods. 3 OZ taxatívne zakotvené dve kritériá, a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Čím závažnejšia je ujma čo do intenzity a dĺžky trvania, tým vyššia má byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia. V danom prípade je potrebné vziať do úvahy nečakanú a šokujúcu smrť mladého člena blízkej rodiny žalobcov, keď tento stav je nereparovateľný, čo má za následok hlbokosť a najmä trvalosť následkov neoprávneného zásahu aj v prípade konštatácie, že členmi tohto spoločenstva sú dospelé osoby samostatné ekonomicky. V tomto smere je potrebné zohľadniť, že podľa výsledkov vykonaného dokazovania najmä žalobkyňa 1/ stratou syna utrpela ťažkú citovú ujmu, keď táto nečakaná strata pre ňu rozhodne znamenala obrovskú emočnú záťaž odzrkadľujúcu sa najmä v psychickom zdraví. V dôsledku smrti syna a brata žalobcov došlo k násilnému pretrhnutiu citových väzieb a došlo k zmene fungovania spoločnej domácnosti, ktorej charakteristickými znakmi sú spoločné hradenie nákladov na jej chod. Nemožno opomenúť, že išlo o osoby vedúce spoločnú domácnosť, čím je objektívne daný predpoklad intenzívnosti rodinných vzťahov i v prípade dospelých osôb. Na strane druhej je potom nutné vziať do úvahy, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo neúmyselným konaním žalovaného, ktorý navyše už poskytol dobrovoľne určité peňažné plnenia žalobkyni 1/.

12. Na základe vyššie uvedených právnych úvah vyhodnotil odvolací súd odvolacie námietky žalobcov týkajúce sa nesprávnosti právneho posúdenia otázky pasívnej legitimácie v spore súdom prvej inštancie a aj nesprávnosti právneho posúdenia neexistencie ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za dôvodné a opodstatnené.

13. Z výpovede žalobkyne v 1. rade súd zistil, že nebohý N. L. bol jej syn, starší syn. K jeho úmrtiu došlo vo veku 29 rokov, bol slobodný, mal ukončenú hutnícku priemyslovku. Po ukončení školy si ešte robil ďalšie kurzy hutnícky, strojársky. Predtým než sa zamestnal v spoločnosti MOLUB s.r.o., pracoval 3 roky v spoločnosti WEBER. Bol zaradený do práce ako vodič - strojník, urobil si aj strojnícky kurz a u posledného zamestnávateľa bol zaradený potom ako pucmajster, ako strojník. V tomto pracovnom pomere bol od 06.07.2012. V čase jeho úmrtia žil v spoločnej domácnosti s ňou, aj keď mal priateľku a šiel tam pracovať preto, aby si zarobil. Syn jej vypomáhal aj finančne, poradil jej, vedeli sa porozprávať, bol to dobrý syn. Chcel sa do 30-tky osamostatniť. Syn N. jej pomáhal, keď bolo treba niečo vybaviť, na domácnosť jej dával 100,- €, prípadne urobil nejaké nákupy, buď potraviny alebo do záhrady alebo prispel na údržbu domu, bol jej psychickou oporou. K výške uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000 € uviedla, že k tejto sume, ktorú si uplatňuje dospela tak, že aby to nebolo ani veľa ani málo. Keď sa dozvedela o smrti syna žalobkyňa v I. rade uviedla, že veľa vecí už z toho obdobia zabudla, pamätá si už len útržky, bol to proste šok. Po tejto udalosti sa obrátila na psychiatriu na T.. Y., pri vyšetreniach jej bola diagnostikovaná stredné ťažká diagnóza F33, nevie povedať o akú chorobu a o akú diagnózu ide. K lekárke chodí každý mesiac. Berie liek frontim, berie však aj iné lieky, napr. na pľúca, chodí na neurológiu, tieto ďalšie ochorenia sa prejavili časom. Nebohý syn bol oporou aj jej matke, ktorá s nimi žila, jej matka dňa 02.02.2014 zomrela. Smrť jej matky nemala vplyv na jej fyzický zdravotný stav ani psychický zdravotný stav, lebo zdravotné problémy mala už skôr. Jej matka mala ku koncu života zdravotné problémy s cukrovkou, ona si to však sama dobre všetko neuvedomovala. Mladší syn - žalobca v 2. rade jej pomáhal v domácnosti napr. keď robili omietky, robili to synovia spolu, aj keď maľovali. Mladší syn jej dával z podpory 60,- € na domácnosť. Pred smrťou syna N. L. bola nezamestnaná, naposledy robila v roku 2007 na pošte doručovateľku. Ona dala výpoveď. Potom ako

zostala doma, mala dve príhody, odpadla, bolo to v roku 2008 a 2009, diagnostikovali jej epilepsiu. Brala na epilepsiu lieky lamotigin a opätovne sa jej to vracia, naposledy minulý rok v júli.

14. Z výpovede žalobcu v 2. rade súd zistil, že N. L. bol jeho starší brat, vekový rozdiel bol medzi nimi 13 mesiacov. Nepamätá si, kedy sa ich rodičia rozviedli, bol ešte malý, nevie dokedy žil otec s nimi v spoločnej domácnosti. Ich spoločnú domácnosť tvorili 4 osoby - on, brat, mama a stará mama. On školu skončil v roku 2006. Po ukončení školy robil ako zámočník vo firme Caspos asi pol roka. Potom mal brigádu bez pracovnej zmluvy, robil lešenára. Na úrade práce je evidovaný od roku 2008. Stará matka bola už na dôchodku, starala sa viac menej o seba. On s bratom robil veci, ktoré bolo treba, N. sa staral o okrasnú záhradku, on robil skôr technické veci s vodou a pod., spoločné aktivity s bratom mali v detstve, potom ako dospelí už nie, brat chodil s kamarátom jazdiť na koni, on bol skôr na motorky a motocykle. Prvé týždne po smrti brata boli pre neho ťažké, nevedel sa sústrediť. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil sumou 50.000 €, nevie povedať prečo. Po tragickej smrti brata bol v šoku. Nevedel sa sústrediť na prácu, trvalo to niekoľko týždňov. Starej matke bolo tiež smutno, plakala za bratom. Matka tiež reagovala zle, mala zlosť na všetko, nechcelo sa jej žiť. Matka medializáciu okolo smrti brata asi vnímala, pamätá sa, že jedna vec ju moc naštvala, keď bolo v televízii povedané pánom K., že šetrenie na stavbe porovnal s tým, že nedám sem zlaté kľučky ale železné. On sám sa snažil medializáciu nevnímať. Ich domácnosť navštívili nejaké média v súvislosti s touto udalosťou, na druhý deň prišli, oni však neboli doma, boli vtedy v Poprade, išli za bratom do márnice, tak s médiami nehovorili. Potom prišli ešte raz z tlače, ale on s nimi nechcel hovoriť, hovorila s nimi mama. Nesledoval média, tak nevie čo sa o udalosti a o bratovi hovorilo. Tiež uviedol, že bývali a bývajú v rodinnom dome, ktorý ma prístavbu. V rodinnom dome býval brat N. L. a stará mama, sú tam tri izby a prístavba ma 3 izby, tam býval on s mamou, každý mali osobitnú izbu. Do domu s prístavbou je len jeden spoločný vchod. Brat nedochádzal do práce každý deň, na túto konkrétnu stavbu brat odchádzal v piatok s pucmajstrom a v tento deň sa mu to stalo. Brat pracoval na pucmajtrovi s týmto autom chodil aj na iné stavby, podľa toho kam ho firma poslala. Z firmy mu vždy deň predtým zavolali kam má ísť, preč býval jeden maximálne dva dni. Niekedy sa stalo, že nemal prácu, tak bol jeden deň v týždni doma. V deň keď došlo k tejto udalosti brat vstával presne o tretej ráno, v iné dni odchádzal z domu okolo piatej ráno. V ten deň keď sa stala táto udalosť vstal skôr preto, lebo išli na stavbu z Košíc a bolo to ďalej. Bratovu frajerku osobne nepoznal. Brat za ňou chodil často, aj 5 krát do týždňa, bola z Košíc. Jeho frajerka bola rozvedená, mala vlastný byt, brat mu hovoril, že chce odísť k nej na trvalo bývať, chodili spolu necelé dva roky.

15. Zo zmluvy o dielo č. 48/PB/2012 súd zistil, že žalovaný ako objednávateľ uzavrel so spoločnosťou SEMOS, spol. s r. o., Prešov dňa 31.05.2012 ako zhotoviteľom zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo, že zhotoviteľ sa zaviazal zhotoviť pre objednávateľa na svoj náklad a na svoje riziko v zjednanej dobe dielo vrátane všetkých súvisiacich prác v podobe realizácie diela: realizáciu prác podľa priloženého výkazu výmer a jednotkových cien na akciu: D1 Jánovce - Jablonov, I., úsek km 4,200 - 7,500, SO 206 - Most na diaľnici nad Bezmenným potokom v km 5,438 D1 podľa platnej DRS (dokumentácie pre realizáciu stavby) spracovanej firmou ISPO, spol. s r.o., podľa eventuálnych požiadaviek investora Národná diaľničná spoločnosť a.s., a podľa cenovej ponuky zo dňa 10.05.2012.

16. Z osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou Y.. J. W., č. k. 39D/748/2012 zo dňa 13.03.2013 súd zistil, že jedinou dedičkou po neb. N. L. je jeho matka T. L., ktorá nadobudla dedičstvo po poručiteľovi v hodnote 15.139,60 €.

17. Z pracovnej zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou MOLUB spol. s r. o., Perín - Chym dňa 04.07.2012 súd zistil, že nebohý N. L. nastúpil do zamestnania dňom 06.07.2012 ako vodič - strojník, miesto výkonu práce bolo špecifikované ako prevádzka firmy MOLUB s.r.o. - Slovensko, EU. Pracovný pomer bol dojednaný na dobu určitú do 31.12.2012.

18. Z úmrtného listu vystaveného Matričným úradom mesta Spišská Nová Ves dňa 05.11.2012 súd zistil, že N. L. zomrel dňa 02.11.2012, úmrtný list je zapísaný v knihe úmrtí vo zväzku 3, ročník 2012, strana 30, pod poradovým číslom 7.

19. Z Darovacej zmluvy zo dňa 08.11.2012 súd zistil, že žalovaný ako darca daroval žalobkyni v 1.rade v súvislosti s nešťastím, ku ktorému došlo na stavbe diaľnice D1 Jánovce - Jablonov dňa 02.11.2012 finančný dar 5.000,- €.

20. Z Darovacej zmluvy zo dňa 22.11.2012 súd zistil, že Nadácia Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu Prievidza ako darca daroval žalobkyni v 1. rade peňažný dar vo výške 2.000,- € na riešenie sociálnej situácie rodiny po nebohom synovi, ktorý zomrel pri páde mosta pri obci Kurimany.

21. Z oznámenia Y. G., ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo dňa 12.11.2012, č. 23208/2012-M_ORF súd zistil, že žalobkyni v 1. rade rodine bola vyslovená hlboká a úprimná sústrasť nad stratou syna, ktorý zahynul tragickou smrťou pri plnení pracovných povinností. Na zmiernenie dôsledkov mimoriadnej krízovej životnej situácie poskytol z rozpočtu ministerstva finančný príspevok v sume 800,- €.

22. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 16.10.2015 súd zistil, že žalobca v 2. rade L. L. bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 13.07.2007 do 31.08.2007 a od 07.01.2008 do 27.02.2011.

23. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 16.10.2015 súd zistil, že žalobkyňa v 1. rade T. L. bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 02.05.2007 do 21.11.2011 a od 04.10.2012 do 30.07.2013.

24. Podľa § 11 ods. 1 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
25. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

26. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe, predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok, ktorý patrí konkrétnej fyzickej osobe. Právo na ochranu osobnosti patrí vždy konkrétnej fyzickej osobe. Toto právo je nescudziteľné a neprevoditeľné. Za určitých podmienok môžu právo na ochranu uplatňovať po smrti fyzickej osoby len najbližší príbuzní (§ 16 Občianskeho zákonníka). Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávny konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv. postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, o rodičov (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

27. Súd prvého stupňa ustálil, že v dôsledku tragickej smrti N. L. syna žalobkyne v 1. rade a brata žalobcu v 2. rade došlo ujme, spočívajúcej v strate syna a brata, čím sú do budúcnosti ochudobnení o rodinný život s ním a táto strata spočíva aj v citovej strate, ktorú žalobcovia popísali ako morálnu ujmu, ktorú vzhľadom na jej povahu považujú za ujmu nemajetkovú a ktorú si každý z nich vyčíslil sumou 50.000,- €. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka taxatívne stanovené dve kritériá, a to jednak závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj okolnosti, za ktorých do práva na ochranu osobnosti došlo, keď výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Pri posúdení primeranosti peňažnej náhrady uplatnenej žalobcami prihliadol súd na skutočnosť, že v osobe nebohého N. L. šlo o plnoletú osobu, hmotne a existenčne nezávislú na žalobcoch, ktorá žila svoj vlastný život a v rámci rodiny s ktorou žil v spoločnej domácnosti realizoval svoje postavenie syna a brata vo všeobecnej, bežnej rovine; ani jeden zo žalobcov nebol odkázaný na nebohého N. L. ani výživou, ani opaterou, ani finančným zabezpečením.
28. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorej sa žalobcovia domáhali táto mala vyjadriť náhradu za nimi uvádzané pocity zo straty člena rodiny, u žalobkyne v 1. rade syna, ako sama uviedla, opory v jej živote, ktorý jej počas jej dlhodobej nezamestnanosti vypomáhal aj finančne, čo z vykonaného dokazovania vyplynulo, avšak nie skutočnosť, že by bola na syna odkázaná výživou. U žalobcu v 2. rade zo straty brata, s ktorým podľa žalovaného v 2. rade robil veľa aktivít spoločne, pričom z jeho výpovede táto skutočnosť preukázaná nijakým spôsobom nebola, sám vo svojej výpovedi uviedol, že s bratom nemali spoločné záujmy, brat mal svoje záujmy - jazdenie, on sa venoval motorkám. Naviac obaja žalobcovia vo výpovediach zhodne uviedli, že nebohý N. L. mal známosť, s ktorou trávil niekoľko dní v týždni a chcel sa

zo spoločnej domácnosti odsťahovať k svojej priateľke. K vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť vzhľadom na odlišnú povahu jednotlivých hodnôt osobnosti tvoriacich ich fyzickú a morálnu jednotu rôznym spôsobom. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v predmetnom prípade sú: - existencia ujmy (spočívajúca v citovej ujme žalobcov spôsobenej smrťou N. L.) - porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov) - príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.
29. Vzhľadom na skutočnosť, že otázka pasívnej legitimácie žalovaného a dôvodnosť uplatnenia nemajetkovej ujmy žalobcami v 1. a 2. rade bola ustálená v uznesení Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4Co/219/2017-514 zo dňa 31.05.2019, predmetom konania zostalo ustálenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.
30. Na rozdiel od škody, resp. majetkovej ujmy, ujma nemajetková sa nedá úplne presne vyjadriť v peniazoch, pretože nemajetkovú ujmu nemožno nikdy reálne nahradiť. Ide o ujmu, spôsobenú na takých hodnotách, ktoré svojou povahou nepatria do majetkovej sféry. Primeraným zadosťučinením sa rozumie určitá morálna satisfakcia, zásah do osobnostných práv a následná ujma najmä na živote, zdraví, súkromí a dôstojnosti natoľko traumatizujúce, že morálna satisfakcia určite nebude postačujúca. Jediným možným zadosťučinením je podľa ustálenej judikatúry satisfakcia v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol na to, že smrť syna a brata žalobcov je mimoriadnym zásahom do ich osobnostných práv. Medzi fyzickými osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, pričom porušením práva na život jednej z nich môže dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život fyzickej osoby. Problematiku určenia výšky nemajetkovej ujmy riešil súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Po právnej analýze dospel k názoru, že jediným ustanovením domáceho právneho poriadku upravujúceho veľmi podobný inštitút je jednorazové odškodnenie pozostalých pri smrteľnom pracovnom úraze poručiteľa podľa Zákona o sociálnom poistení, o čo aj v danom prípade šlo, nakoľko nebohý N. L. zomrel pri výkone práce, teda šlo o pracovný úraz.

31. Podľa § 94, ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, majú nárok na jednorazové odškodnenie.

32. Podľa § 94, ods. 2 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, suma jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky je 730-násobok denného vymeriavacieho základu, najviac 46 485,40 eura.

33. Podľa § 94, ods. 3 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení suma jednorazového odškodnenia na každé nezaopatrené dieťa uvedené v odseku 1 je polovica sumy jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky poškodeného. Úhrn súm jednorazového odškodnenia nezaopatrených detí nesmie presiahnuť 46 485,40 eura. Ak úhrn jednorazových odškodnení presiahne túto sumu, znížia sa sumy jednorazových odškodnení nezaopatrených detí pomerne tak, aby ich úhrn bol najviac 46 485,40 eura.

34. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, rovnako aj pri posúdení nároku žalobcov na priznanie nemajetkovej ujmy žalobcami, že aj keď v prípade N. L. šlo o tragédiu, pri ktorej došlo k strate syna a brata žalobcov, táto situácia narušila celistvosť rodiny, avšak žalobcovia v konaní nepreukázali, že šlo o takú stratu, ktorá by mohla byť zhojená práve priznaním nemajetkovej ujmy u každého v sume 50.000,- €, pričom ani jeden zo žalobcov nevedel popísať a vysvetliť súdu, prečo práve v takejto sume bude ich strata blízkej osoby zhojená, podľa výpovede žalobkyne v 1. rade túto sumu uviedla preto, aby to nebolo veľa, ale ani málo. Naviac mal súd preukázané, že žalovaný sa v rámci svojich možností už snažil zmierniť ich stratu a matke - žalobkyni v 1. rade nebohého N. L. daroval finančnú hotovosť Darovacou zmluvou zo dňa 08.11.2012 v sume 5.000,- €. Súd tiež vzal do úvahy, že žalobkyňa v 1. rade bola oslovená Nadáciou Bane pre zdravie, ktorá jej rovnako na základe darovacej zmluvy zo dňa 22.11.2012 darovala peňažný dar vo výške 2.000,- € na riešenie sociálnej situácie rodiny súvisiacej s pohrebom po nebohom synovi, ktorý zomrel pri páde mosta pri obci Kurimany, ako aj poskytnutie finančného príspevku v sume 800,- € od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, čo spolu predstavuje finančnú hotovosť, ktorú už žalobkyňa v 1. rade získala v sume 7.800,- €. Súd s poukazom na zistenie, že aj keď

šlo o pracovný úraz nebohého N. L., pre priznanie jednorazového odškodnenia v zmysle Zákona č. 94, ods. 1 o sociálnom poistení žalobcovia v 1. a 2. rade nie sú osobami odkázanými výživou na poručiteľa, aj keď s ním žili v spoločnej domácnosti. Súd preto ustálil výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v 1. rade ako aj žalobcovi v 2. rade vo výške 11.000,- €, čo je cca jedna štvrtina možného jednorazového odškodnenia v zmysle zákona o sociálnom poistení, ako osobám blízkym nebohého N. L., vo zvyšku požadovanej nemajetkovej ujmy súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

35. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. V súlade s § 255 ods. 1 CSP súd priznal žalobcom, ktorí mali vo veci čiastočný úspech náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia proti neúspešnému žalovanému. Žalobcovia v 1. a 2. rade boli každý úspešný vo výške priznaného nároku 22% zo žalovanej sumy. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

38. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z priznanej nemajetkovej ujmy žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí boli od platenia poplatku oslobodení uznesením č k. 19C/412/2015-252, súd rozhodol podľa § 8, ods. 4 Zákona č. 71/1991 Zb., podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (zo sumy 11.000,- €, 3%).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 Civilného sporového poriadku nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 CSP. Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi. Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy, písomne, v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva a spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a)sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Podľa § 373 ods. 4 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.
Podľa § 263 ods. 1 ,2 Civilného sporového poriadku, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta. Ak bola v konaní úspešná strana zastúpená viacerými advokátmi, súd určí za prijímateľa náhrady trov konania jedného z nich.
Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového o výške náhrady trov konania súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podľa § 376 ods. 1 Civilného sporového poriadku podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (personálna exekúcia). Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).